

se čuje, da so volitve za okrajni zastop (Bezirksvertretung) predurjeni. Naj nam tedaj naši rodoljubni veljaki razložijo ko naj hitreje, prvič: koliko okrajnih zastopov na slovenskem Štajerskem da imamo, in kde so njihova središča, — drugič naj nas napotijo, da se vsaj 8 dni pred volitvami v središča prihodnjih okrajnih zastopov zberemo in se dogovorimo, ktere može da hočemo voliti. Dogovorjeni možje naj se oznanijo po „Novicah“ in „Slovincu.“ Da se to gotovo in skoro zgodi, da nas tudi pri teh volitvah birokracija in nasprotniki slovenstva ne prehvapijo, zato vas rodoljubne veljake prosimo v imenu napredka občinskega; kajti iz nasprotnega tabora čuje se ordonanca: ne volite ni duhovnikov ni učiteljev!

V Senožecah 26. listop. B. — Šolstvo sicer ne spada v okrožje mojega opravila, vendar naj mi dovolijo „Novice“, da se predrzmem iz zgolj domoljubja neko pomoto odkriti, ktera se je vrnila v matičin „narodni koledar“ za leto 1867 na strani XXXVIII., kjer beremo, da na Kranjskem je 288 ljudskih šol; al ni jih toliko. V pojasnenje podam sledeče: Po izkazku lanskim „Novic“ (list 33) je bilo leta 1864 na Kranjskem 216 slovenskih in slovensko-nemških pa 17 čisto nemških šol, toraj spada

1	ljudska šola na 1764 kranjskih Nemcev, ali pa še celó	
1	„ „ na 1000 „ „	ako se k njim prišteva 14 glavnih šol, v kterih se po nemško podučuje,
1	„ „ na 2004 „	Slovincem
1	„ „ na 1824 ogerskih „	
1	„ „ na 1693 štajarskih „	
1	„ „ na 1662 primorskih „	
1	„ „ na 1376 koroških „	
1	„ „ na 1269 beneških „	(zdaj pod italijansko vlado).

Nekje je bilo rečeno, da vsaka ljudska šola na kmetih mora imeti svojo lastno knjižnico in svojo drevnico, in v vsaki enaki šoli bi se moral podučevati, po okoliščinah, en oddelek gospodarstva, na priliko iz sadje-, vino-, svilo-, čbela- ali živinoreje. To se dá lahko doseči, ako se dobí primeren kos zemlje, okoli 300 novčičev na leto, dobra volja učiteljev, in ako bi še deželni zbori, preč. naš konzistori in drugi ta predlog podpirali; slovenski narod bi po takem lepo napredoval v duševnem in telesnem blagostanji. Naš častiti fajmošter in občinski odbornik gosp. Janez Pašič so ob svojem času korist šole pri sv. maši z lece ljudstvu razjasnili; ako bi si še gosp. županje važni ta predmet k srcu vzeli, gotovo bi jim bila odraščena mladost hvaležna. Zanikerni stariši, kteri svojih otrok v šolo ne pošiljajo, trpijo dvojno škodo; prva je ta, da njih otroci v očividni nevednosti ostanejo, in druga pa, da morajo še za njih nevednost kazni plačevati. — Nadjamo se, da se bode v tukajšnji šoli kmalu saj 3. razred popolnoma vpeljal, ako bi se že ob enem pri tako obilih pripomočkih ne dal napraviti tudi 4. razred. — Slednjič omenim še, da bi bilo prav, ako bi se v prihodnje v matičin „koledar“ vvrstili sejmi kronologično po mesecih; mnogim željam bi se vstreglo.

Novomesto 1. dec. Ker je čitalničin odbor sklenil v nedeljo 9. dne t. m. sklicati občni zbor, v kterega se imajo po pravilih „vsi udje po domačem slovenskem listu pozvati“, oznanja to podpisani odbor vsem udom s tem, da se zbor začne ob 2. uri popoldne.

Odbor.

Iz Ljubljane. (Iz kupčijsko-obrtnijske zbornice.) Med drugimi predmeti je bilo v seji 28. nov. po večini sklenjeno: postava od leta 1831. naj prestane, po kteri je novim sladkornicam, ki iz pese delajo sladkor, 10letno oproščenje od pridobitnega davka za-

gotovljeno; — osnova novega konkursnega reda je bila sprejeta, — prošnja občine v Prečni na Dolenskem za dovoljenje 4 sejmov ni bila odobrena. Živahna je bila o tem razprava: odbornik J. Pleiweis je govoril za to, naj se dovolijo sejmi, v ktere je svetovala tudi kmetijska družba; odbornika Horak in Haufen sta govorila zoper dovoljenje, češ, da sejmi so le dobičkarija županij in poguba ljudstva, ki se klati po sejmi. — Dalje je bilo sklenjeno, naj se pri ministerstvu krepko podpira prošnja obrtnijske pomočnice o oproščenju od koleka pri njenih pismih. — Po nasvetu prvosednika g. Zupana je bil voljen odsek za šolske zadeve; izvoljeni so bili: Zupan, Haufen, Schreiner, Horak, Schwentner, Tönies. — Naposled vpraša odbornik Jož. Pleiweis: kako stoji s prošnjo zastran znižanja vožnine za blago na železnici itd., kako s zakladom za kupčijsko šolo? in želi, naj te stvari pridejo v prihodnji seji v konečno obravnavo. Konečno predlaga prvosednik, naj se izvoli nov odbor, ki v predvarek vzame njegov nasvet, da se Istra zopet vzame v colno zavezo; izvoljeni so bili v ta odbor: Zupan, Winkler, Schreiner, Haufen in Resman.

— V zboru zastran železnice iz Ljubljane v Belak, ki je bil predvčerajnim po prvosedstvom gosp. V. C. Zupana, predsednika kupčijske zbornice, in v kterem je tajnik gosp. dr. Toman stavil v pospeh te živo nam potrebne železnice več predlogov, so bili v odbor, ki ga je kupčijska zbornica že volila in v kterem je tudi en deželen odbornik, izvoljeni še gospodje Trpinec, dr. Costa, baron Mih. Zois, vitez Gutmannsthal, Samasa in P. Kozler. — Pred razhodom današnjega zbora je bila g. dr. Tomanu zahvala izrečena za veliki trud in iskrenost njegovo, s ktero se poganja za izvršenje železnice ljubljansko-belaške.

— Veliki posestniki so v deželni zbor izvolili po večini glasov grofa Alb. Margheri-a in Fr. Rudeš-a. Veliko glasov sta imela grof J. Barbo in A. vitez Gariboldi.

— Kakor slišimo, je sporočilo o ljudskih šolah, ki ga je c. k. vladi podal preč. naš konzistori, nadzornik ljudskih šol g. Juri Savaschnik dodal svoje osebno mnenje, v kterem se neki poteguje za take ljudske šole, kakoršne so bile dozdej ter si prizadeva izpodbiti trdne razloge, s kterimi je konzistori, v kterem je za prenavedbo glasoval tudi izkušeni prejšnji nadzornik ljudskih šol in mnogo družih o šolstvu izvedenih mož, podprl predlog manjšine lanskega dež. zbora. Mi se ne čudimo temu osebno mnenju, in se nadjamo, da bode viša vlada štela glasove, pa še posebno tehtala razloge.

— Poslednji „sokolov večer“ je bil ravno tako izvrsten v svojih produkcijah, kakor prisrčen do vrednika našega lista. — Iz te veselice so bili zahvalni telegrami poslani v Zagreb prevzvišenemu biskupu Strossmayer-u, velikemu županu Kukuljeviću in prvosedniku društva „Kolo“ za preprijazno sprejetje ob Zrinjskovi svečanosti.

Kursi na Dunaji 4. decembra.

5% metaliki 57 fl. 80 kr.	Ažijo srebra 127 fl. 50 kr.
Narodno posojilo 60 fl. 45 kr.	Cekini 6 fl. 10 kr.

Žitna cena

v Ljubljani 3. decembra 1866.

Vagán (Metzen) v novem denarji: pšenice domače 6 fl. 50. — banaške 7 fl. 32. — turšice 4 fl. — soršice 4 fl. 87. — reži 4 fl. 20. — ječmena 2 fl. 70. — prosa 2 fl. 70. — ajde 3 fl. 20. — oves 1 fl. 80.